THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאַל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PRESS, LIMITED
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
542 DUNDAS ST. WEST. Telephone Trinity 6830-683
M. Clavir, Pres. and Gen. Mgr.
Subscription Rates $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913

צו דער היינטיגער קאָנפערענץ פאַר די אידישע אַרבייטסלאָזע

היינט זעלען זיך צוזאַמענקומען אויפ'ן רוף פון פאָלקס פאַראיין פאַר־שטעהער פון א צאָל היגען אידישע אָרגאַניזאַציעס. כדי צו באַטראַכטען א הילפס־פּראָבלעמע, וועגען וועלכען קייגער פון אונז האָט ביז איצט ניט גע־טראַכט, וועגען א פראַגע וועלכע מוז גלייך פאַרענטפערט ווערען.

פאַר די לעצטע יעהרען זענען מיר געווען מיר געוועזען אין דער קאַטעגאָריע פון העלפער. דאָס קאַנאַדער און אַמעריקאַנער אידענטום זענען געשטאַנען מיט פרייע הענט און געטיילט מתנות צו די אידען פון דער גאַנצער וועלט. וועגען זיך האָט מען ניט ציפיעל געטראַכט און מען האָט ניט געגלויבט, אז עס וועט נאָך קומען א צייט ווען הילפס־אַרבייט וועט נויטיג זיין אין די אייגענע רייען.

די לעצטע יאָרען זענען געווען זאַטע יאָרען. יאָרען פון "פּראָספּע־ריטי" און אַרבייט. אין ווער האָט געקענט זאָגאַר גלויבען, אז באַלד וועט מען דאַרפען א טראַכט טאָן וועגען אַזוי פיעל צענדליגער אַרמע אַרבייטס־לאָזע אין וועגען הילפלאָזע פאַמיליעס.

אין די לעצטע אַכט טעג איז דער "זשורנאַל" אָפּט פאַרוואַרפען גע־וואָרען מיט ברעף פון אַרעמע פאַמיליעס, וועלכע זענען אַרבייטסלאָז און האָבען ניט גענוג שפּייז. צו דער זעלבער צייט קומען פערזענלעך יעדען טאָג מענשען עלענדע, אַרבייטסלאָזע, וועלכע בעטען ברויט און א נאַכט־לעגער.

א דאַנק פיעלע אידישע רעסטאָראַן אייגענטימער, זענען די הונגעריגע זאַט געוואָרען. אָבער דאָס איז ניט דער וועג. מען קען דאָך ניט פאַרלאַנ־גען פון געצעלטע עטליכע פערזאָנען צו שטיען דעם הונגער פון אַלעמען, מיר גלויבען אויך, אז עס איז ניטאָ קיין פלאַן פאַר א דריטער ספּעציעלער אויסגעטיילטער הילפס־אינסטיטוציע פון די שוין עקזיסטירענדע. און מיר באַצווייפלען דאַרום מיט די וויטערדיגע שורות, אויפמערקזאַם צו מאַכען די היינטיגע קאָנפערענץ וועגען פאָלגענדעס:

קודם כל דאַרף דער באַזוך זיין א גרויסער. יעדע שור, אָרגאַניזאַציע, סאָסייטי, יוניאָן, צדקה אינסטיטוציע דאַרף זיין פאַרטראָטען.

דערצו דאַרף מען געדענקען ניט צו האַנדלען איבערגעאייליט, נאָר צו באַטראַכטען אַלע פראַגען רוהיג, און מיט א בליק פאַר דער נאָענטער צו־קונפט.

דער ווינטער הייבט זיך ערשט אָן. די אַרבייטסלאָזיגקייט שטייגט פון טאָג צו טאָג, און עס וועלען נויטיג זיין א גרופּע מענשען צו לינדערען די אַרומקייט אין שטאָדט.

די אַרבייט וועט מוזען געפירט ווערען סיסטעמאַטיש, און שנעל, ווייל אין פיעלע אידישע הייזער, אַבוואָל דער הונגער מערקט זיך שוין, ווילען אָבער ניט די הונגעריגע זיך אינטערגעבען. זיי גלויבען נאָך אין זייערע כוחות און וועלען אַזוי שנעל ניט וועלען אָנקומען צו צדקה.

אָבער זיי מוזען באַזאָרגט ווערען.

די היינטיגע קאָנפערענץ מוז דאַרען א באַזונדער, אין די אַרבייט דאַרף אויפגענומען ווערען מיט דעם פירען ערנסט, צוגעפּאַסט צו די אומ־שטענדען.

לאָנדאָן, באַמבעי און ירושלים

געשיכטע וועט איצט געשריבען אין לאָנדאָן, אפשר דאָס קאַפּיטעל געשיכטע וואָס האָט צו טאָן מיט דער צוקונפט פון דער ברייטישער אימפּע־ריע. אינדעם און אין ישראל האָבען זיך צוזאַמענגעטראָפען אין איין צייט אין לאָנדאָן — באַמבעי און ירושלים. אין ביידע דערשיינונגען זענען דאָך אַזוי ענג צוזאַמענגעבינדען מיט די ברייטישע אינטערעסען בכלל.

אין דעם פאַלעסטינע פינקט איז נאָך דערווייל ניט געקומען צו קיין אנטשיידעניש, אין אַזוי ווי די פאַרהאַנדלונגען צווישען דער אַנגעטער און דער רעגיערונג קומען נאָך פאַר. קען מען קיין באַשטימטעס ניט פאַראויס־זאָגען. צו וואָס עס וועט דערפירען.

און אַזוי קען מען נאָך דערווייל אויך גאָר ניט פאַראויסזאָגען באַ־שטימטעס וועגען דער אינדיע קאָנפערענץ. סיידען באַגינען זיך מיט זייטיגע באַמערקונגען.

אויף דער קאָנפערענץ זענען פאַרטראָטען אַלע טיילען פון דעם גרויס־טען מזרח־לאַנד און אויך די פאַרשיעדענע רעליגיעס פון יענעם לאַנד, אָבער דער זייטיגסטער צד פון אַלע. פעלט אויף דער קאָנפערענץ. דאָס איז דער צד וואָס פאַלגט נאָך די פיס־טריט פון מאַהאַטמאַ גאַנדי אין וואָס וויל נאָך פאַרלויפיג ניט איינגיין אויף קיין קאָמפּראָמיסען מיט ענגלאַנד. די נאַציאָ־נאַליסטישע באַוועגונג, פון וועלכער גאַנדי איז דער פירער, איז א באַוועג־גונג פון די ברייטסטע אינדישע פאָלקס שיכטען. די דאָזיגע באַוועגונג שטייט פאַר דער מאַקסימאַלער פאָדערונג פון פאָלשטענדיגער אומאָפּהענ־גיגקייט פון אינדיע. פאָלגליך האָט דער נאַציאָנאַלער אינדישער קאָנגרעס באַשלאָסען צו צו פאַרגעלעגן מיט ענגלאַנד. דער פריי־צען, וועלכע הערשען איבער די פאַרשיעדענע פּראָווינצען פון אינדיע, אין דער רעגיערונג פון אינדיע, אין דער אינדישער אַדמיניסטראַציע, אין דער אינדישער אַרמיע מאַהאַראַדזשאַס, דער פריי־צען, וועלכע הערשען איבער די פאַרשיעדענע פּראָווינצען פון אינדיע, אין דער אינדישער מאַמעראַנער, וועלכע שטייען מיט ענגלאַנד דערפאַר, ווייל זיי האָבען מורא, אז אין א זעלבסט־שטענדיגער נאַציאָנאַליסטישער אינדיע וועלען די רעליגיעזע פון דער אינדי־שער מאַיאָריטעט וואָס לעבען ניט בשלום מיט דעם איסלאַם. ווערען די הערשער פון לאַנד אין די אָנהעגער פון מחמד וועלען ווערען פאַרפאָלגט און אונטערדריקט.

און דער פינקט דערמאָנט דאָך אַזוי פיעל אין דעם, וויפיעל דער שיק־זאַל פון באַמבעי און ירושלים, ווערט פון דער ענגלישער רעגיערונג באַ־טראַכט אין נאָענטער שיכות.

אז די ענגלישע רעגיערונג רעכענט זיך גוט מיט דעם צד, וואָס איז ניט פאַרטראָטען ביי דער קאָנפערענץ, איז צו זעהן פון דעם קאָמוניקאַט פון דעם ענגלישען וויצע קעניג אין אינדיע, לאָרד אירווין. אין דעם דאָזיגען קאָמוניקאַט ווערט פאַרגעלעגט א פּלאַן, לויט וועלכען אינדיע וועט פאַק־טיש קריגען דעם סטאַטוס פון א דאָמיניאָן. אין דעם זעלביגען קאָמוניקאַט ווערט אָפּען צוגעגעבען, אז עס האָט זיך אַנטוויקעלט א שטאַרקער געפיל פאַר נאַציאָנאַלען באַוואוסטזיין צווישען די געבילדעטע קלאַסען פון אינדיע אין עס ווערט אויך דערקלערט, אז עס וואָלט געווען א גרויסער טעות דאָס צו לייקענען, אָדער צו אינטערשאַצען דעם כח פון דער נאַציאָנאַליסטישער באַוועגונג.

די ענגלישע רעגיערונג איז, ווי עס שיינט, גרייט צו אַנערקענען דאָס רעכט פון דעם אינדישען פאָלק אויף זעלבסט רעגיערונג, בתנאי נאָטירליך, אז אַלץ זאָל פאַרקומען אונטער ברייטישער אויפזיכט. די ברייטישע רע־גיערונג איז גרייט צו באַרעגעצען איהר אויפזיכט איבער אינדיע נאָר אויף עטליכע געביעטען. און דאָס איז, נאַציאָנאַלע פאַרטיידיגונג, אויסלענדישע באַציאונגען, אַכטונג געבען אויף נאַציאָנאַלע אַבליגאַציעס און אויף דער באַשיצונג פון מינאָריטעטען. ווייטער איז ענגלאַנד גרייט אַלץ איבערצו־לאָזען צו דעם פעדעראַלען פאַרלאַמענט פון אינדיע אין די פאַרשיעדענע רעליגיעס פון יענעם לאַנד, אָבער דער זייטיגסטער צד פון אויף דער קאָנפערענץ, דאָס איז דער צד וואָס פאַלגט נאָך די פיס־טריט פון מאַהאַטמאַ גאַנדי אין וואָס וויל נאָך פאַרלויפיג ניט איינגיין אויף קיין קאָמפּראָמיסען מיט ענגלאַנד. די נאַציאָ־נאַליסטישע באַוועגונג, פון וועלכער גאַנדי איז דער פירער, איז א באַוועג־גונג פון די ברייטסטע אינדישע פאָלקס שיכטען. די דאָזיגע באַוועגונג שטייט פאַר דער מאַקסימאַלער פאָדערונג פון פאָלשטענדיגער אומאָפּהענ־גיגקייט פון אינדיע. פאָלגליך האָט דער נאַציאָנאַלער אינדישער קאָנגרעס באַשלאָסען צו צו פאַרגעלעגן מיט ענגלאַנד. אי פון דער פראַגע אַז אינדיע זאָל ווערען א פעדעראַלער פאָליטישער באַוועגונג גורל פון דער ברייטישער אימפּעריע.

גלייך־געוויכט אין דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע

די זיצונגען פון אַקציאָנס־קאָמיטעט און זייערע רעזולטאַטען. גלייכגעוויכט אין דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע ווערט געשאַפען. — וועלען רעוויזיאָניסטען קענען קומען צו פיהרערשאַפט? — „קלייניער קאָנגרעס" און „גרויסער קאָנגרעס". — די ראָלע פון אַמעריקע אין דעם פאַלי־טישען קריזיס.

פון א. פּוניאַנסקי

צי האָט מען געדאַרפט א זיצונג פון ציוניסטישען אַקציאָנס קאָמיטעט אין סאַ־מע מיטען בדען פון פאָליטישען קריזיס, אין א פראַגע וועלכע איז מעהר ווי אַזי־מאָל אויפגעוועקט געוואָרען אויף די זיי־צונגען פון א. צ. גופא, און וועלכע איז דיסקוטירט געוואָרען אויך נאָכדעם ווי די זיצונגען האָבען זיך געשלאָסען. די איינפלוסרייכע עלעמענטען פון ציוניזם האָבען זיך ביי דעם א. צ. ניט געקאָנט באַטייליגען. אַמעריקע איז כמעט ניט גע־ווען פאַרטראָטען. מיט דער אויסנאַהמע פון ה' יוליאַן מעק, וועלכער האָט זיך צור פעליגערייזייט איינגעפונען אין לאָנדאָן, איז קיינער פון אַמעריקע ניט געווען. אויך אַרץ־ישראל איז געווען שוואַך פאַרטראָ־טען. רוטענבערג האָט געפעהלט, דר. רוי פון אַן א רייהע אַנדערע פערזענלעכקייט־טען. ה' י. גרינבוים, דער פיהרער פון דער פוילישער אָפּאָזיציע, האָט אויך ניט צוגעלעט זיין קראַנקהייט געקענט זיך באַ־טייליגען, און ה' ראָבערט שטרייקער, דער פיהרער פון די ראַדיקאַלען, איז געווען באַשעפטיגט מיט די עסטרייכישע וואַה־לען. אין א גרויסען באָם איז דערביבער די זיצונג פון א. צ. געווען א פאַרבלאָזע, און איהרע באַשלוסען וועגען ניט זעהר פעסטע.

שוין לויט דער קאָנסטיטוציע האָט דער אַקציאָנס קאָמיטעט, מיט דער שאַ־פונג פון דער „אידישער אַגענ'" פאַר־לאַרען זיין רעאַלען ווערט. זיינע באַ־שלוסען זענען פאַר דער עקזעקוטיווע ניט אָבליגאַטאָריש ביז א דריטען האָט זיי ניט באַשטעטיגט. דאַרביבער זען'ן מ'איז גע־קומען צו פאָליטישע פראַגען, זענען זיי צוערשט אין צוליעט באַהאַנדעלט געוואָר־דען דורך דער פאָליטישער קאָמיסיע פון דער אידישער אַגענ'. אויך נאָכדעם ווי דער אַקציאָנס קאָמיטעט אויהרע זיצונ־גען אין לאָנדאָן האָבען זיך געשלאָסען, דער אַקציאָנס־קאָמיטעט האָט דורך דעם אַרויסגעוויזען, אז דר. וויצמאַ'ען און דער אַלטער עקזעקוטיווע אַליין פאַר־טרויען זיי ניט. דאָס איז אָבער דורך־אויס ניט דער פאַל. ס'איז אַן אָפּענער סוד פאַר יעדען וועלכער האָט זיך באַ־טייליגט אין די זיצונגען, אז די איצטיגע עקזעקוטיווע, אפילו אַהן דער פאָליטישער אָפּאָזיציע עת־לבנות, איז ווידערעמאָל גע־שאַפען געוואָרען א גלייכגעוויכט אין דער לייטונג. וואָס איז שייך די רעוויזיאָניס־טען, האָט זייער לאַנג זיך אַרויסגעוויזען פאַר שווערער און קאָמפּליצירטער ווי זיי גופא האָבען זיך משער געווען. זיי זענען שוין טעכניש ניט אין דער לאַנג אַריינגע־טרעטען אין וועלכער ס'איז ציוניסטישער לייטונג, כל זמן זיי האַלטען זיך ביי דעם פּרינציפּ ניט מיטצואַרבייטען אויף אַלע געביעטען מיט די ניט־ציוניסטען. אויב די רעוויזיאָניסטען שטרעבען ווען ס'איז מיטצואַרבייטען אויף דער לייטונג, אַן ענדערונג פון דער קאָנ־סטיטוציע איז אָבער ניט פאַראויסצוזעהן. די פוילישע אָפּאָזיציע וועלכע האָט צוזאַ־מען געשטימט געגען דער פאָליטישער קאָמיסיע, און באַ־שטאַנען אַז ווייצמאַ'ס רעזיגנאַציע זאָל זיין א פאָלשטענדיגע, האָט קיין גרויסע ווירקונג אויפ'ן א. ק. ניט אויסגעאיבט. די סבה וואָס האָט געפיהרט דערצו איז אפשר דאָס וואָס עס איז קיינמאָל ניט געשטאַנען אז א דעלעגאַט פון א אַנדערע רעגיע זאָל זיין פאָלשטענדיג געבונדען צו ענטשלוסען פון זיין גרופּע, וועלכע זענען אַנגענומען געוואָרען אין א שעה ווען די דאָרטען דאָס גרויסע — איז אַן אַנדערע אָט דאָ אויף רעכטס שוין נאָך בא־באַמען.

ספּרוו.

מיטיא שטעלט אָפּ די פע־

(שטעהט פערד). די געשיכטע

איינצעלנעס הייזער. איז נאָר

סאַנט. ער שטעלט זיך אָפּ אויי

און דערצעהלט אונז די פרטים

דאָרטען וואָו דאָס איינגעש

שטעהט, הייסט דער פּלאַץ "

דער באַדען געהערט צום קון

מיט צוויי יאָהר צוריק האָט דע

לאַנגערט א בוקאָווינער קבוצה.

געזעסען אין לייזענטעגע געצ

האָבען געהאָלטען. וועגען א

ישוב. דערווייל האָט זיך אר

אין דער קבוצה עפּעס אַן אַ

"פּירוד" מיט אַן אונצופרידענ

צו נאָך האָט זיך אַרויסגעוויזען

אין וואַסער. בקיצור, די מע

פאַרלאָזט דעם פּלאַץ אין אַ

אוים קבוצה, נאָר איינער, אַ

מיט געוואָלן אויעפגעהן, אין דאָ

טשערנאָוויצער יונגערמאַן הער

ער האָט געזאָגט דאָס מען מאַ

זען אָפּמעקען דעם נאָמען פון א

רוישען ישוב אין לאַנד. האָט ער

און האָט זיך דאָרטען אויפגעשט

איינזאַם הייזער אַלץ אַלץ.

דער פופציג־יעריגער שלום אש

(א בלעטעל אין אַלבום.)
פון נחום סאַקאַלאָוו.

עס פליהען די צייטען, די צעהנדליגע יאָהרען. אַזוי ווי די כוואַליעס אין יַם, אַזוי ווי די וואָלקענס, געטריבען פון ווינט.

דאָכט זיך נעבטען — אייערגעטען אין וואַרשע. אויף מאַריאַנסקע נומ. 2, אין דער דראַקטיע פון "הצפירה", פלעגט צו מיר קומען א יונגער, זאַפּטיגער, פריי־שער בחור, נאָרוואָס אויפגעליהט, אין האָט מיר געבראַכט אַרטיקלען אויף שמאַלע, לעגליכע ווייסע שרייבען פאַ־פּיר, עפּעס ווי ווייסע טויבען.

ער האָט דאַמאָלסט אָנגעהויבען זיין "מה טובו", קליינע בילדלאַך, שטריכען — אין א באַצויבערגדער שפּראַך.

איך געדענק מיין איינדרוק, עפּעס ווי מען בענשט טל. דעליקאַטע לירישע פאַר'חלומ'טקייט, זיסע עצבות, לאַכדיגע חדוה. ווי א זיידען פליגעלע פון א יונ־גען פויגעל — עס טוליעט, פיעשטעשט, קושט דאָס אַרימע אידישע האַרץ — אין כחדה עין ווערט עס צופלאָסען אין די אויגען, ווי א פאַרבלאָנדזשעטער פינק. א שמייכעל פון בלוטען, א יונגער פּסאַלם, ווי דער הימן פון קליינע האַרפען אין ווייס־קיידער — נישט קיין חכמות, נאָר פשוט לעבען, נישט גע'חנ'עוועט זיך, נאָר נאַטירליכער חן.

שוין דאַמאָלסט, נאָך נאָר א קינד, האָט ער אַריינגעקוקט אין די רעטעניש־אויגען פון דעם פּסיכיק, וועלכען מיר דוי־פאַרבאַנד, אין וועלכען עס זאָלען זיין אָנגעלאָסען אַלע אידישע פּראָוויי־צען, צו פאַרוואַלטען זייערע לאָקאַלע אָנגעלעגענהייטען. אָבער געוויסע געמיינשאַפטליכע נאַציאָנאַלע אינטערעסען זאָלען געשטעלט ווערען אונטער דער אויפזיכט פון דעם פעדעראַלען פאַרלאַמענט. דאָס מיינט, אז צו אינדיע קאַנאַדע, למשל. אָבער מיט געוויסע באַגרענ'צונגען. עס איז גאַנץ מעג־ליך, אז מיט דער צייט זאָלען די דאָזיגע באַגרענ'צונגען אויך אַרונטערגעגע־בען ווערען. עס איז אַלץ געווענדעט, ווי אַזוי עס וועט זיך אַנטוויקלען דאָס זעלבסטשטענדיגע נאַציאָנאַלע לעבען פון דעם אינדישען פאָלק.

קען מען דערווייל נאָך ניט וויסען. מיט וואָס דאָ זאָך וועט זיך ענדי־גען. און וועלכער פּלאַן עס וועט אָנגענומען ווערען, אָבער די זאָך פאַרדיענט פולשטענדיג נאָכגעפאָלגט צו ווערען, ווייל פון ביידען'ס שיקזאַל, אי פון באַמבעי, אין אי פון ירושלים, הענגט פיעל אָפּ אין א גרויסער מאָס דער פאַרבאַנד, אין וועלכען עס זאָלען זיין אָנגעשלאָסען אַלע אינדישע פּראָוויי־צען, צו פאַרוואַלטען זייערע לאָקאַלע אָנגעלעגענהייטען. אָבער געוויסע געמיינשאַפטליכע נאַציאָנאַלע אינטערעסען זאָלען געשטעלט ווערען אונטער דער אויפזיכט פון דעם פעדעראַלען פאַרלאַמענט. דאָס מיינט, אז צו אינדיע קאַנאַדע, למשל. אָבער מיט געוויסע באַגרענ'צונגען. עס איז גאַנץ מעג־ליך, אז מיט דער צייט זאָלען די דאָזיגע באַגרענ'צונגען אויך אַרונטערגעגע־בען ווערען. עס איז אַלץ געווענדעט, ווי אַזוי עס וועט זיך אַנטוויקלען דאָס זעלבסטשטענדיגע נאַציאָנאַלע לעבען פון דעם אינדישען פאָלק.

קען מען דערווייל נאָך ניט וויסען. מיט וואָס דאָ זאָך וועט זיך ענדי־גען. און וועלכער פּלאַן עס וועט אָנגענומען ווערען, אָבער די זאָך פאַרדיענט פולשטענדיג נאָכגעפאָלגט צו ווערען, ווייל פון ביידען'ס שיקזאַל, אי פון באַמבעי, אין אי פון ירושלים, הענגט פיעל אָפּ אין א גרויסער מאָס דער צוקונפטיגער גורל פון דער ברייטישער אימפּעריע.

שווינדלערייען וואָס ווערען געמאַכט מיט קונסט ביידער

אין די מיטלען וואָס מען האָט פאַר־געשלאָגען די "פעיק ביזנעס" אָפּ־צושטעלען.

וועדליג מען איז זיך מישער באַ־צאָהלט די וועלט זעהר טייער פאַר פאַל־שע קונסט־בילדער, וואָס ווערען פאַר־קויפט פון פאַרשיעדענע שווינדלער. א בויליאַן דאָלאַר, דענקט מען, איז ארויסגע־שווינדעלט געוואָרען פון רייכע קונסט־מבינים, וועלכע האָבען זיך דערגאָך ארומ־געוועהן, אז זיי האָבען באַצאָהלט אַזוי פיעל געלט פאַר פּשוט'ע מאַלעריען, וואָס זיינען כמעט גאָרנישט ניט ווערט.

שווינדלער פון דעם סאָרט זיינען פאַראַן אין א גרויסער צאָהל. זיי פּרובירען אין א גרויסער אַמעריקאַנער אידענטום זענען געטאָגען מיט פרייע הענט און געטיילט מתנות צו די אידען פון דער גאַנצער וועלט. וועגען זיך האָט מען ניט ציפיעל געטראַכט און מען האָט ניט געגלויבט, אז עס וועט נאָך קומען א צייט ווען הילפס־אַרבייט וועט נויטיג זיין אין די אייגענע רייען.

די לעצטע יאָרען זענען געווען זאַטע יאָרען. יאָרען פון "פּראָספּע־ריטי" און אַרבייט. אין ווער האָט געקענט זאָגאַר גלויבען, אז באַלד וועט מען דאַרפען א טראַכט טאָן וועגען אַזוי פיעל צענדליגער אַרמע אַרבייטס־לאָזע אין וועגען הילפלאָזע פאַמיליעס.

אין די לעצטע אַכט טעג איז דער "זשורנאַל" אָפּט פאַרוואַרפען גע־וואָרען מיט ברעף פון אַרעמע פאַמיליעס, וועלכע זענען אַרבייטסלאָז און האָבען ניט גענוג שפּייז. צו דער זעלבער צייט קומען פערזענלעך יעדען טאָג מענשען עלענדע, אַרבייטסלאָזע, וועלכע בעטען ברויט און א נאַכט־לעגער.

א דאַנק פיעלע אידישע רעסטאָראַן אייגענטימער, זענען די הונגעריגע זאַט געוואָרען. אָבער דאָס איז ניט דער וועג. מען קען דאָך ניט פאַרלאַנ־גען פון געצעלטע עטליכע פערזאָנען צו שטיען דעם הונגער פון אַלעמען, מיר גלויבען אויך, אז עס איז ניטאָ קיין פּלאַן פאַר א דריטער ספּעציעלער אויסגעטיילטער הילפס־אינסטיטוציע פון די שוין עקזיסטירענדע. און מיר באַצווייפלען דאַרום מיט די ווייטערדיגע שורות, אויפמערקזאַם צו מאַכען די היינטיגע קאָנפערענץ וועגען פאָלגענדעס:

קודם כל דאַרף דער באַזוך זיין א גרויסער. יעדע שור, אָרגאַניזאַציע, סאָסייטי, יוניאָן, צדקה אינסטיטוציע דאַרף זיין פאַרטראָטען.

דערצו דאַרף מען געדענקען ניט צו האַנדלען איבערגעאייליט, נאָר צו באַטראַכטען אַלע פראַגען רוהיג, און מיט א בליק פאַר דער נאָענטער צו־קונפט.

דער ווינטער הייבט זיך ערשט אָן. די אַרבייטסלאָזיגקייט שטייגט פון טאָג צו טאָג, און עס וועלען נויטיג זיין א גרופּע מענשען צו לינדערען די אַרומקייט אין שטאָדט.

די אַרבייט וועט מוזען געפירט ווערען סיסטעמאַטיש, און שנעל, ווייל אין פיעלע אידישע הייזער, אַבוואָל דער הונגער מערקט זיך שוין, ווילען אָבער ניט די הונגעריגע זיך אינטערגעבען. זיי גלויבען נאָך אין זייערע כוחות און וועלען אַזוי שנעל ניט וועלען אָנקומען צו צדקה.

אָבער זיי מוזען באַזאָרגט ווערען.

די היינטיגע קאָנפערענץ מוז דאַרען א באַזונדער, אין די אַרבייט דאַרף אויפגענומען ווערען מיט דעם פירען ערנסט, צוגעפּאַסט צו די אומ־שטענדען.

לאָנדאָן, באַמבעי און ירושלים

געשיכטע וועט איצט געשריבען אין לאָנדאָן, אפשר דאָס קאַפּיטעל געשיכטע וואָס האָט צו טאָן מיט דער צוקונפט פון דער ברייטישער אימפּע־ריע. אינדעם און אין ישראל האָבען זיך צוזאַמענגעטראָפען אין איין צייט אין לאָנדאָן — באַמבעי און ירושלים. אין ביידע דערשיינונגען זענען דאָך אַזוי ענג צוזאַמענגעבינדען מיט די ברייטישע אינטערעסען בכלל.

אין דעם פאַלעסטינע פינקט איז נאָך דערווייל ניט געקומען צו קיין אנטשיידעניש, אין אַזוי ווי די פאַרהאַנדלונגען צווישען דער אַנגעטער און דער רעגיערונג קומען נאָך פאַר. קען מען קיין באַשטימטעס ניט פאַראויס־זאָגען. צו וואָס עס וועט דערפירען.

און אַזוי קען מען נאָך דערווייל אויך גאָר ניט פאַראויסזאָגען באַ־שטימטעס וועגען דער אינדיע קאָנפערענץ. סיידען באַגינען זיך מיט זייטיגע באַמערקונגען.

אויף דער קאָנפערענץ זענען פאַרטראָטען אַלע טיילען פון דעם גרויס־טען מזרח־לאַנד און אויך די פאַרשיעדענע רעליגיעס פון יענעם לאַנד, אָבער דער זייטיגסטער צד פון אויף דער קאָנפערענץ, דאָס איז דער צד וואָס פאָלגט נאָך די פיס־טריט פון מאַהאַטמאַ גאַנדי אין וואָס וויל נאָך פאַרלויפיג ניט איינגיין אויף קיין קאָמפּראָמיסען מיט ענגלאַנד. די נאַציאָ־נאַליסטישע באַוועגונג, פון וועלכער גאַנדי איז דער פירער, איז א באַוועג־גונג פון די ברייטסטע אינדישע פאָלקס שיכטען. די דאָזיגע באַוועגונג שטייט פאַר דער מאַקסימאַלער פאָדערונג פון פאָלשטענדיגער אומאָפּהענ־גיגקייט פון אינדיע. פאָלגליך האָט דער נאַציאָנאַלער אינדישער קאָנגרעס באַשלאָסען צו צו פאַרגעלעגן מיט ענגלאַנד. דער פריי־צען, וועלכע הערשען איבער די פאַרשיעדענע פּראָווינצען פון אינדיע, אין דער רעגיערונג פון אינדיע, אין דער אינדישער אַדמיניסטראַציע, אין דער אינדישער אַרמיע מאַהאַראַדזשאַס, דער פריי־צען, וועלכע הערשען איבער די פאַרשיעדענע פּראָווינצען פון אינדיע, אין דער אינדישער מאַמעראַנער, וועלכע שטייען מיט ענגלאַנד דערפאַר, ווייל זיי האָבען מורא, אז אין א זעלבסט־שטענדיגער נאַציאָנאַליסטישער אינדיע וועלען די רעליגיעזע פון דער אינדי־שער מאַיאָריטעט וואָס לעבען ניט בשלום מיט דעם איסלאַם. ווערען די הערשער פון לאַנד אין די אָנהעגער פון מחמד וועלען ווערען פאַרפאָלגט און אונטערדריקט.

און דער פינקט דערמאָנט דאָך אַזוי פיעל אין דעם, וויפיעל דער שיק־זאַל פון באַמבעי און ירושלים, ווערט פון דער ענגלישער רעגיערונג באַ־טראַכט אין נאָענטער שיכות.

אז די ענגלישע רעגיערונג רעכענט זיך גוט מיט דעם צד, וואָס איז ניט פאַרטראָטען ביי דער קאָנפערענץ, איז צו זעהן פון דעם קאָמוניקאַט פון דעם ענגלישען וויצע קעניג אין אינדיע, לאָרד אירווין. אין דעם דאָזיגען קאָמוניקאַט ווערט פאַרגעלעגט א פּלאַן, לויט וועלכען אינדיע וועט פאַק־טיש קריגען דעם סטאַטוס פון א דאָמיניאָן. אין דעם זעלביגען קאָמוניקאַט ווערט אָפּען צוגעגעבען, אז עס האָט זיך אַנטוויקעלט א שטאַרקער געפיל פאַר נאַציאָנאַלען באַוואוסטזיין צווישען די געבילדעטע קלאַסען פון אינדיע אין עס ווערט אויך דערקלערט, אז עס וואָלט געווען א גרויסער טעות דאָס צו לייקענען, אָדער צו אונטערשאַצען דעם כח פון דער נאַציאָנאַליסטישער באַוועגונג.

די ענגלישע רעגיערונג איז, ווי עס שיינט, גרייט צו אַנערקענען דאָס רעכט פון דעם אינדישען פאָלק אויף זעלבסט רעגיערונג, בתנאי נאָטירליך, אז אַלץ זאָל פאַרקומען אונטער ברייטישער אויפזיכט. די ברייטישע רע־גיערונג איז גרייט צו באַרעגעצען איהר אויפזיכט איבער אינדיע נאָר אויף עטליכע געביעטען. אין דאָס איז, נאַציאָנאַלע פאַרטיידיגונג, אויסלענדישע באַציאונגען, אַכטונג געבען אויף נאַציאָנאַלע אַבליגאַציעס און אויף דער באַשיצונג פון מינאָריטעטען. ווייטער איז ענגלאַנד גרייט אַלץ איבערצו־לאָזען צו דעם פעדעראַלען פאַרלאַמענט פון אינדיע אין די פאַרשיעדענע פּראָ־וויינצעלע לעדזשיסלייטשורס. די פעדעראַלע פאָרם פון רעגיערונג אין אינדיע איז נאָך אָבער א זאַך, וואָס דאַרף נאָך ערשט געשאַפען ווערען און זוגען פאַראַן א גאַנצער פּלאַן, פאַרגעשלאָגען פון דער סיימאָן קאָמיסיע. דער פּלאַן איז, אז אינדיע זאָל ווערען א פעדעראַלער פאָליטישער באַוועגונג גורל פון דער ברייטישער אימפּעריע.